

Comisia economie, buget și finanțe

RAPORT **la proiectul de lege pentru modificarea** **Legii comunicațiilor electronice nr.241/2007** **(nr.360 din 10.08.2020)** **Lectura II**

Comisia economie, buget și finanțe a examinat pentru lectura a doua proiectul de lege **pentru modificarea Legii comunicațiilor electronice nr.241/2007** și informează despre următoarele:

Proiectul de lege pentru modificarea Legii comunicațiilor electronice a fost aprobat în lectura întâi în cadrul ședinței Parlamentului din 26 noiembrie curent.

Pentru lectura a doua în adresa Comisiei a parvenit amendamentul deputatului Andrian Lebedinschi, care a fost examinat și susținut de membrii Comisiei.

Proiectul de lege a fost redactat în corespundere cu amendamentul acceptat și propunerile de ordin redacțional expuse în avizul Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului și este prezentat în anexă la prezentul Raport.

În contextul celor relatate, Comisia economie, buget și finanțe cu vot majoritar propune adoptarea proiectului de lege nr. 360 din 10.08.2020 în Lectura a doua ca lectura finală.

V. Golovatiuc

Vladimir GOLOVATIUC
Președintele Comisiei

LEGE

pentru modificarea Legii comunicațiilor electronice nr. 241/2007

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege transpune art. 2–5 din Regulamentul (UE) 2015/2120 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2015 de stabilire a unor măsuri privind accesul la Internetul deschis și tarifele cu amănuntul pentru comunicațiile în interiorul UE reglementate și de modificare a Directivei 2002/22/CE și a Regulamentului (UE) nr. 531/2012, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 310 din 26 noiembrie 2015, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2018/1971 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2018.

Art. I. – Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 399–410, art. 679), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Legea se completează cu o clauză de armonizare cu următorul cuprins:

„Prezenta lege transpune:

– Directiva 2002/19/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind accesul la rețelele de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora (Directiva privind accesul), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 108 din 24 aprilie 2002;

– Directiva 2002/20/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind autorizarea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice (Directiva privind autorizarea), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 108 din 24 aprilie 2002;

– Directiva 2002/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind un cadru de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice (Directivă-cadru), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 108 din 24 aprilie 2002;

– Directiva 2002/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile electronice de comunicații (Directiva privind serviciul universal), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 108 din 24 aprilie 2002;

– Directiva 2002/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 iulie 2002 privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice (Directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 201 din 31 iulie 2002;

– Directiva 2002/77/CE a Comisiei din 16 septembrie 2002 privind concurența pe piețele de rețele și servicii de comunicații electronice, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 249 din 17 septembrie 2002;

– Directiva 2009/136/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 de modificare a Directivei 2002/22/CE privind serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile de comunicații electronice, a Directivei 2002/58/CE privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice și a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 privind cooperarea dintre autoritățile naționale însărcinate să asigure aplicarea legislației în materie de protecție a consumatorului, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 337 din 18 decembrie 2009;

– Directiva 2009/140/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 de modificare a Directivelor 2002/21/CE privind un cadru de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice, 2002/19/CE privind accesul la rețelele de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora și 2002/20/CE privind autorizarea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 337 din 18 decembrie 2009;

– art. 2–5 din Regulamentul (UE) 2015/2120 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2015 de stabilire a unor măsuri privind accesul la Internetul deschis și tarifele cu amănuntul pentru comunicațiile în interiorul UE reglementate și de modificare a Directivei 2002/22/CE și a Regulamentului (UE) nr. 531/2012, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 310 din 26 noiembrie 2015, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul (UE) 2018/1971 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2018.”

2. În cuprinsul legii, cu excepția articolului 97, sintagma „Centrul Național pentru Frecvențe Radio”, la orice formă gramaticală, se substituie cu sintagma „Serviciul Național de Management al Frecvențelor Radio” la forma gramaticală corespunzătoare.

3. Articolul 2:

după noțiunea „furnizor de servicii de comunicații electronice” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„furnizor de servicii de acces la Internet – furnizor de servicii de comunicații electronice care furnizează servicii de acces la Internet;”

după noțiunea „serviciu de comunicații electronice accesibil publicului” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„serviciu de acces la Internet – serviciu de comunicații electronice accesibil publicului, care asigură accesul la rețeaua globală Internet și, astfel, conectivitatea dintre toate punctele terminale conectate la Internet, indiferent de tehnologia de rețea și de echipamentul terminal utilizate, cu excepția cazului în care anumite puncte terminale din rețeaua globală Internet nu sunt accesibile din motive ce nu depind de furnizorii de servicii de comunicații electronice care asigură accesul la Internet;”

la noțiunea „spectru de frecvențe radio”, textul „9 kHz” se substituie cu textul „8,3 kHz”.

4. La articolul 3 alineatul (5), partea introductivă va avea următorul cuprins:

„Registratorul național al domeniului de nivel superior .md este desemnat de către Guvern și exercită următoarele atribuții:”.

5. La articolul 7 alineatul (3):

litera a) va avea următorul cuprins:

„a) elaborează proiecte de acte normative în domeniul vizat și oferă suport privind implementarea actelor respective;”

literele m) și n) se abrogă.

6. La articolul 20:

alineatul (1) se completează cu litera e) cu următorul cuprins:

„e) să suspende conexiunea abonatului sau utilizatorului, cu informarea acestuia despre motivele suspendării și cu formularea recomandărilor privind soluționarea problemei, în cazul în care conexiunea este utilizată pentru activități

ilicite în domeniul comunicațiilor electronice și/sau tehnologiei informației – până la înlăturarea cauzelor care au condus la suspendare.”

articolul se completează cu alineatele (1¹)–(1³) cu următorul cuprins:

„(1¹) Furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și/sau de servicii de comunicații electronice accesibile publicului, inclusiv furnizorii de servicii de acces la Internet, au dreptul de a furniza servicii, altele decât serviciile de acces la Internet, care sunt optimizate pentru un anumit conținut, anumite aplicații sau servicii ori pentru o combinație a acestora – în cazul în care optimizarea respectivă este necesară pentru a satisface cerințele față de conținut, aplicații sau servicii pentru un anumit nivel al calității.

(1²) Furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și/sau servicii de comunicații electronice accesibile publicului, inclusiv furnizorii de servicii de acces la Internet, pot furniza sau pot facilita furnizarea serviciilor indicate la alin. (1¹) numai în cazul în care capacitatea de transmisie a rețelei utilizate este suficientă pentru a le oferi suplimentar la serviciile de acces la Internet furnizate. Serviciile menționate la alin. (1¹) nu pot fi utilizate sau furnizate ca înlocuitor pentru serviciile de acces la Internet și nu trebuie să afecteze disponibilitatea și calitatea serviciilor de acces la Internet pentru utilizatorii finali. Faptul că serviciile respective au potențialul de a oferi inclusiv acces la Internet nu este suficient ca acestea să fie considerate ca înlocuitor al serviciilor de acces la Internet, cu condiția că furnizarea acestui tip de acces la Internet de către furnizor respectă art. 20 alin. (2¹)–(2⁴) și art. 64 alin. (2¹) și (2²).

(1³) În rețelele mobile, calitatea serviciilor de acces la Internet pentru utilizatorii finali nu se consideră că a fost afectată în cazul în care impactul negativ cumulat al serviciilor, altele decât serviciile de acces la Internet, este inevitabil, minim și de scurtă durată.”

la alineatul (2), litera k) se abrogă;

articolul se completează cu alineatele (2¹)–(2⁶) cu următorul cuprins:

„(2¹) Furnizorii de servicii de acces la Internet au obligația să proceseze întreg traficul în mod egal, atunci când furnizează servicii de acces la Internet, fără discriminări, restricții sau imixtiuni și indiferent de expeditor, de destinatar, de conținutul accesat sau distribuit, de aplicațiile sau serviciile utilizate ori furnizate și de echipamentul terminal utilizat.

(2²) Prevederile alin. (2¹) nu împiedică punerea în aplicare de către furnizorii de servicii de acces la Internet a unor măsuri rezonabile de gestionare a traficului. Pentru a fi considerate rezonabile, măsurile respective trebuie să fie transparente, nediscriminatorii și proporționale, precum și să nu aibă la bază considerații comerciale, fiind bazate pe cerințele tehnice de calitate a serviciului ale unor anumite categorii de trafic care, în mod obiectiv, sunt diferite. Măsurile rezonabile de gestionare a traficului nu includ monitorizarea conținutului specific și nu sunt menținute în vigoare mai mult decât este necesar conform scopului aplicării acestora.

(2³) Furnizorii de servicii de acces la Internet au obligația să nu aplice măsuri de gestionare a traficului care excedează măsurile prevăzute la alin. (2²) și, în special, să nu blocheze, să nu încetinească, să nu modifice, să nu restricționeze, să nu interfereze, să nu altereze și să nu gestioneze discriminatoriu un anumit conținut, anumite aplicații sau servicii ori anumite categorii ale acestora, cu excepția cazurilor în care acest lucru este necesar și numai atât timp cât este necesar, pentru:

a) a respecta legislația în vigoare sau măsurile menite să pună în aplicare legislația în vigoare, inclusiv hotărârile judecătorești sau actele autorităților publice competente;

b) a menține integritatea și securitatea rețelei, a serviciilor furnizate prin intermediul rețelei respective și a echipamentelor terminale ale utilizatorilor finali;

c) a evita congestionarea iminentă a rețelei și/sau a atenua efectele congestionării temporare ori excepționale a rețelei, cu condiția că categoriile echivalente de trafic sunt gestionate în mod egal.

(2⁴) Măsurile de gestionare a traficului pot să implice prelucrarea datelor cu caracter personal numai dacă prelucrarea acestora este necesară și proporțională pentru a atinge obiectivele prevăzute la alin. (2²) și/sau alin. (2³). Prelucrarea respectivă a datelor cu caracter personal se efectuează în conformitate cu legislația cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal. Măsurile de gestionare a traficului trebuie să respecte prevederile capitolului IX.

(2⁵) Congestionarea temporară se referă la situații specifice de scurtă durată, în care o creștere bruscă a numărului de utilizatori în plus față de utilizatorii obișnuiți sau o creștere bruscă a cererii pentru anumite conținuturi, aplicații sau servicii poate depăși capacitatea de transmisie a unor elemente ale rețelei și poate face restul rețelei mai puțin reactivă, cu condiția că o astfel de congestionare să nu se repete atât de frecvent sau pe perioade atât de îndelungate, încât o lărgire a capacității de transmisie să fie justificată din punct de vedere economic.

(2⁶) Congestionarea excepțională se referă la situații imprevizibile și inevitabile, în care congestionarea poate fi provocată de o defecțiune tehnică, precum o întrerupere a serviciului datorată defectării cablurilor sau a altor elemente de infrastructură, de schimbările neașteptate în rutarea traficului ori de creșterea semnificativă a traficului din rețea ca urmare a unei urgențe sau a altor circumstanțe care nu depind de furnizorul de servicii de acces la Internet.”

7. Articolul 26 alineatul (27):

alineatul se completează cu litera a¹) cu următorul cuprins:

„a¹) licențelor de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio pentru rețele și/sau posturi de radio ori de televiziune, în cazul în care rețelele respective sunt proprietate publică, precum și a licențelor de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio pentru furnizarea multiplexelor de televiziune digitală terestră, pentru care termenul de valabilitate este de 15 ani;”

litera b) va avea următorul cuprins:

„b) licențelor de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio pentru rețele și/sau posturi de radio ori de televiziune, altele decât cele indicate la lit. a¹), care se eliberează pentru termenul de valabilitate a licențelor de emisie sau a autorizațiilor de retransmisie, iar în cazul televiziunii analogice terestre – pentru un termen ce nu depășește termenul-limită de trecere la televiziunea digitală terestră, cu excepția furnizorilor rețelilor respective aflate în proprietate publică și/sau a furnizorilor de multiplexe de televiziune digitală terestră, în cazul cărora licența se eliberează numai în baza cererii depuse;”.

8. Articolul 31:

la alineatul (1), după cuvântul „limitate” se introduce textul „, cu excepția titularilor licențelor de utilizare a canalelor ori a frecvențelor radio pentru rețelele și/sau posturile de radio ori de televiziune analogice,”;

alineatul (12) se abrogă;

la alineatul (13), textul „, cu excepția celor prevăzute la alin. (12),” se exclude.

9. La articolul 40 alineatul (2), cuvintele „organul central de specialitate și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova” se substituie cu cuvântul „Guvern”.

10. La articolul 64:

alineatul (1):

litera b) va avea următorul cuprins:

„b) serviciile furnizate, în special:

- asigurarea sau nu a accesului la servicii de urgență și la informațiile privind localizarea apelantului și/sau limitarea furnizării serviciilor de urgență în conformitate cu art. 83;

- informațiile legate de alte condiții care limitează accesul la servicii și aplicații și/sau utilizarea acestora, în cazul în care condițiile respective nu sunt interzise de prezenta lege sau de legislația privind protecția consumatorului;

- explicația privind modul în care limitarea volumului datelor, viteza și alți parametri de calitate a serviciului pot influența în practică serviciile de acces la Internet și, în special, utilizarea conținutului, a aplicațiilor și a serviciilor;

- nivelul minim de calitate a serviciilor oferite, în special timpul necesar pentru conectarea inițială, și, după caz, alți indicatori de calitate a serviciului astfel cum sunt definiți de Agenție;

- explicația cu privire la viteza minimă, disponibilă în mod normal, cea maximă și cea promovată de descărcare și de încărcare pe care o au serviciile de acces la Internet, în cazul rețelelor fixe, sau viteza estimată maximă și cea promovată de descărcare și de încărcare pe care o au serviciile de acces la Internet, în cazul rețelelor mobile, precum și cu privire la modul în care diferențele între vitezele respective promovate de descărcare și de încărcare ar putea afecta exercitarea drepturilor utilizatorilor finali prevăzute la alin. (2¹);

- informații cu privire la toate procedurile aplicate de furnizor pentru măsurarea și modelarea traficului în așa fel, încât să se evite utilizarea conexiunii la capacitatea de transmisie maximă sau congestiunea acesteia, precum și informații cu privire la modul în care procedurile respective ar putea afecta calitatea serviciilor, viața privată a utilizatorilor finali și protecția datelor cu caracter personal;

- tipurile de servicii de întreținere și reparații oferite și tipurile de servicii de asistență pentru clienți, precum și metodele de contactare a serviciilor respective;

- restricțiile impuse de furnizor privind utilizarea echipamentului terminal oferit;

alineatul se completează cu litera b¹) cu următorul cuprins:

„b¹) explicația privind modul în care serviciile, altele decât serviciile de acces la Internet, prevăzute la art. 20 alin. (1¹) și (1²), la care se abonează

utilizatorul final, ar putea afecta, în practică, serviciile de acces la Internet furnizate aceluiași utilizator final;”

litera g) se completează cu textul „, inclusiv indicarea căilor de atac, aflate la dispoziția utilizatorului final în conformitate cu prezenta lege și cu legislația privind protecția consumatorului, în cazul oricărei diferențe importante, permanente sau care se repetă la intervale regulate între performanța reală a serviciului de acces la Internet referitoare la viteză sau la alți parametri de calitate a serviciului și performanța indicată în conformitate cu lit. b) și b¹)”;

articolul se completează cu alineatele (2¹), (2²) și (4¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Utilizatorii finali au dreptul de a accesa și distribui informații și conținut, de a utiliza și de a pune la dispoziție aplicații și servicii și de a folosi echipamente terminale, conforme cu cerințele esențiale ale reglementărilor tehnice aplicabile, la alegere, indiferent de locația utilizatorului final sau a furnizorului ori de locația, originea sau destinația informațiilor, conținutului, aplicațiilor sau serviciilor, prin intermediul serviciului de acces la Internet furnizat acestora. Prezentul alineat nu aduce atingere legislației cu privire la legalitatea conținutului, a aplicațiilor sau a serviciilor, precum și la procedurile, cerințele și garanțiile aferente.

(2²) Prevederile contractelor dintre furnizorii de servicii de acces la Internet și utilizatorii finali referitoare la caracteristicile și condițiile tehnice și comerciale ale serviciilor de acces la Internet, precum prețul, volumele de date, viteza și practicile comerciale utilizate de furnizorii de servicii de acces la Internet, nu limitează exercitarea drepturilor utilizatorilor finali prevăzute la alin. (2¹).”

„(4¹) Furnizorul de servicii de acces la Internet este obligat:

- a) să facă publice informațiile prevăzute la alin. (1) lit. b), b¹) și g);
- b) să instituie proceduri transparente, simple și eficiente de soluționare a reclamațiilor utilizatorilor finali cu privire la drepturile și obligațiile prevăzute de prezentul articol.”

11. La articolul 66:

alineatele (2) și (3) vor avea următorul cuprins:

„(2) Pentru a asigura accesul utilizatorilor finali, inclusiv al celor cu dizabilități, la informații complete, comparabile, certe și ușor de folosit, Agenția este în drept să specifice, ținând cont de evoluția tehnologică, în baza standardelor internaționale relevante adoptate ca naționale, indicatorii care trebuie măsurați cu

privire la calitatea serviciilor, inclusiv viteza minimă, cea disponibilă în mod normal și cea maximă de descărcare și de încărcare pe care o au serviciile de acces la Internet, în cazul rețelelor fixe, sau viteza estimată maximă de descărcare și încărcare pe care o au serviciile de acces la Internet, în cazul rețelelor mobile. După caz, Agenția este în drept să specifice și alți indicatori de calitate, inclusiv viteza promovată de descărcare și de încărcare pe care o au serviciile de acces la Internet, precum și conținutul, forma și metoda de publicare a informațiilor și mecanismele de certificare a calității.

(3) Pentru a preveni alterarea serviciului, obstrucționarea sau încetinirea traficului în rețele, precum și pentru a promova disponibilitatea continuă a serviciilor de acces la Internet fără discriminări și la niveluri de calitate care reflectă evoluția tehnologică, Agenția poate să impună furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice și/sau servicii de comunicații electronice accesibile publicului un set de cerințe privind calitatea serviciilor și să dispună alte măsuri corespunzătoare și necesare.”

articolul se completează cu alineatele (4)–(6) cu următorul cuprins:

„(4) Orice diferență importantă, permanentă sau care se repetă la intervale regulate, între performanța reală a serviciului de acces la Internet referitoare la viteză sau la alți parametri de calitate a serviciului și performanța indicată de către furnizorul de servicii de acces la Internet în conformitate cu prevederile art. 64 alin. (1) lit. b) și b¹), în cazul în care diferența respectivă este stabilită de un mecanism de monitorizare certificat, aplicat de către Agenție, este considerată neconformitate de performanță și poate fi folosită în căile de atac de care dispun utilizatorii în conformitate cu prezenta lege și cu legislația privind protecția consumatorului.

(5) Agenția publică pe pagina sa web oficială rapoartele anuale cu privire la monitorizarea calității serviciului de acces la Internet și constatările acestora.

(6) La solicitarea Agenției, furnizorii de servicii de comunicații electronice accesibile publicului, inclusiv furnizorii de servicii de acces la Internet, pun la dispoziția acesteia informații relevante privind obligațiile prevăzute la art. 20 alin. (2¹)–(2⁴) și art. 64 alin. (4¹) lit. a) și b), în special informațiile cu privire la gestionarea traficului și a capacității de transmisie a rețelelor, precum și explicațiile privind eventualele măsuri de gestionare a traficului aplicate. Furnizorii respectivi pun la dispoziție informațiile solicitate, cu respectarea termenelor și detalierea solicitate de către Agenție.”

12. La articolul 82, alineatul (7) va avea următorul cuprins:

„(7) Transmiterea/asignarea resurselor de numerotare din Planul național de numerotare de către furnizorii din Republica Moldova către furnizori sau utilizatori de peste hotarele Republicii Moldova, pentru utilizare permanentă în afara teritoriului Republicii Moldova, și/sau utilizarea permanentă sub orice formă a resurselor respective în afara teritoriului Republicii Moldova pot avea loc doar în conformitate cu actele de reglementare corespunzătoare ale Agenției.”

Art. II. – (1) Prezenta lege intră în vigoare peste 6 luni de la data publicării acesteia în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației, în termen de 6 luni de la publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova:

- va elabora, va aproba și va publica pe pagina sa web oficială un ghid privind punerea în aplicare a prevederilor prezentei legi;
- va aduce actele sale de reglementare în concordanță cu prezenta lege.

(3) Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, va prezenta Parlamentului propuneri pentru a aduce legislația în concordanță cu prezenta lege.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI